

Fisketur. Förbi Gammalsvenskby flyter den stora floden Dnjepr, där det finns gott om både fisk och kräftor. Här är en båt med många ombord ute och lägger nät.

Bildbevis. Jörgen Hedmans bok kom snabbt fram och bilder på släktingar visades för Anna Annas. Fr.v. Erling Hoas, skymd hans fru Anna-Lena, Elsa Albers, Anna Annas och Karl Pramling.

Tillbaka. Utanför kyrkan satt Simon Hoas, t.v, och Ingvar Öfverberg. Simon besökte nu Gammalsvenskby för första gången sedan 1929, då han som tioåring flyttade till Sverige.

vår vistelse i Gammalsvenskby. Karl Pramling, som inte dricker alkohol klarar sig lättast undan och håller sig till äppeljuice.
 - Hela byn har väntat och väntat, säger Anna, som bjuder på kött och potatis, korvar, sardiner, ost, bröd och så de ovan nämnda dryckerna.
 På väggen bakom matbordssoffan hänger en väggbonad med texten "i en röd liten stuga". Bonaden har Anna fått av svenskbyättlingen Arvid Norberg i Stockholm. Det var när Anna under en hel månad besökte Sverige. På teven står också en svensk bordsflagga.
Knappt 200 kvar i byn
 Anna Annas berättar för oss om släktskap hit och dit, om vem som gift sig med vem, vilka som nu är döda och om hur ryssar ligger på en del och svenskar på en annan på begravningsplatsen.
 - Det bor mindre än 200 i byn nu. Då är barn och barnbarn inräknade. Det är bara 10-12 personer kvar som talar gammalsvenska och alla är de gamla, berättar

Anna.
 Hon talar sedan varmt om vilka insatser gotlänningarna Lolo och Christina Sturén gör för byn. De bor i Kachovka på andra sidan av Dnjepr, sex mil från byn. Christina håller svenskundervisning för ungdomar i byn.
 Lolo har ordnat med sängar och rullatorer för det kombinerade sjukstugan/ålderdomshemmet, som finns granne till Anna. Sven Bjerlestam, tidigare rektor på Lövsta, som arbetar i Kachovka med Sidaprojektet Swedagri, har skaffat fram rullstolar till de gamla och handikappade som bor på ålderdomshemmet.
Momorsbåsen på gammalsvenska
 Nu tar Elsa Albers från Roma fram en present som heter duga. Hon har tagit med sig ett exemplar av boken om "Mormorsbåsen" skriven på gammalsvenska!
 Sedan fortsätter samtalet en stund till, om kalla vintrar då det går åt fyra ton kol för att värma upp husen

och det till en kostnad av 1 000 svenska kronor. Det är mycket pengar för Anna, som har en pension på 400 kronor i månaden.
 Pensionen skall delas av året också räcka till för dottern Ludmila, maken Valjera och deras två söner. Valjera som är polis i närmaste tätorten Berislav får bara ut sin lön två gånger om året!
 Överlever gör familjen tack vare husdjur i form av två grisar, några ankor, höns och en get. Framför allt finns det jord att odla grönsaker och potatis i.
 Mätta och trötta tackar vi vid halvtiotiden för den första dagen och går över gården och in på våra rum. Nästa dag är Påskafton och vi hoppas på fint väder och en hel dag att bekanta oss med byn och dess invånare och till sökandet efter släktingar.
 Men det är svårt att somna. I byn låser man inte dörrarna. I stället har alla hundar som vaktar. Jag upptäcker att det precis utanför mitt fönster sitter en stor lurvig sak som skäller och ylar mest hela natten.

Text & foto:

Kjeli Guy

